

ప్రతి తోడ్చాటు, ప్రజల సహకారంతో వ్యవసాయానికి ప్రాగ్ ఎదారి వాతావర ఇం వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా ఉండవదు. దీనికి తోడు సాగు నీటి కొరత. 20 శాతం భూగాగం మాత్రమే సాగుకు అనుకూలం. కానీ వ్యవసాయంలో సాగు విధానంలో ప్ర పంచానికి ఇజ్జాయిల్ దేశం ఆదర్శంగా నిలు స్థుంది. ఇజ్జాయిల్లో ఆధునిక వ్యవసాయం ఆఖిప్రాద్ధి 19వ శతాబ్దం చివరిలోముదట్టింది. 1948లో స్టోతంత్రం వచ్చినప్పటి నుంచి సాగులో ఉన్న మొత్తం పీస్ట్రం 4.8 లక్షల ఎకరాల నుండి 10.70లక్షల ఎకరాలకుపెరిగి వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పదవోరు రెట్లుపెరిగింది. వ్యవసాయం ముఖ్యంగా రెండు పద్ధతుల్లో సాగుతుంది. మొదటిది సామూహిక వ్యవసాయ పద్ధతి. ఊరు లేదాప్రాంతం అంతా కిలీసి తలు ఇక వనిచేస్తూ సామూహికాగా పంట ఉత్పత్తి చేస్తారు. రెండవది మోన్ పద్ధతి. కు టుంబం తన సొంత భూమిలో పంట సాగు చేయడం. ఇజ్జాయిల్ మొత్తం వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు, పండ్లు, కూరగాయలు 50 శాతం. 2014లో పండ్లు, కూరగాయలు, ఉత్పత్తులు విలువ 3 బిలియన్ డాలర్లు. మొత్తం వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల విలువ 8 బిలియన్ డాలర్లు. ఇజ్జాయిల్లో డ్రైఫ్ మైక్రోబిగేసన్ పరిపూర్ణాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వాడుతున్నారు. డ్రైఫ్ ఇరి గేస్సోల్లో సొంతంగా పుఢపరచుకోని ఏకరీతిసీటి ప్రవహం ఉండెబట్టు అలిప్పుద్ది శేశారు. సీఫిసి 50 శాతం పరకు తగ్గించడం, జీవ సంబంధ మైన తెగులు నియంత్రణకోసం ప్రయోజనసరక మైన కీటకాలు, పురుగుల పెంపకం వంటి చర్యలద్వారా ఉత్పత్తి పెరిగింది. దీనిలిచేసేవన్ ప్లాంట్ విస్తృతంగా ఉపయోగించుకుంటోంది. వ్యవసాయం కేసం పుచ్చి చేసిన మరుకిసీటిని పునర్నిస్తియాగం చేస్తుంది. లీకేజ్సు కనిపెట్టి, నీటి వేసేస్టేజ్ తగ్గించడానికి ముందుప్రాచుర్యిక వ్యవస్థలు, కంప్యూటర్లకిరించిన బింబసేద్యం, ప్లాంట్ స్ప్యాంకర్లు మొదలైనవి వాడుతుంది.

సలే కోతి.. ఆపై కల్ప తా
గింది.. ఇక చెప్పేదేమంది!
రాని రఘుకు హద్దెం ఉంటుంది!
బీహర్లో ఉన్న హరిస్తితి ఇప్పుడు
అదే.. అసలే బీహర్, ఆపై ఎన్ని
కలు అనుకోవలసిందే.ముఖ్యమంత్ర
నితీక్ కుమార్ నుంచి, ఆ సిటులో
కూర్చోవాలనుకుంటున్న తేసిస్తి యాదవ్, చిరాగ్
పాశాన్ వరకు అంతా ఒక రేంజిలో రెచ్చిపోతు
న్నట్టే కనిపిస్తుంది. ఒకరిషై ఒకరు అరోపణలు
దాటి పార్టీ వర్గాలు ఒకరిషై ఒకరు దాడులు
జరుపుకోవడం వరకు వెళ్లింది. కాలు కదవలేక
పొయినా మెడవు చురుగ్గానే ఉన్న మాటి సిఎం,
అవినిఱి కేసుల ఊచిలో కూరుపోయిన లాలూ
యాదవ్ కూడా తాను తక్కువ తిన్నదేమిలేదని
మరోసారి ప్రతాపం చూపురామనుకుంటున్నారు.
ఎన్నికల పండుగ ఇక మూడు నెలల్లోకి రావ
డంతో అంతా బాగానే ముస్తాబువుతున్నారు.
అయితే అక్కడే ఎన్నికల కమిషన్ కూడా బరి
లోకి దిగి తన కొరడా రుషిపించడంతో అంతా
ఒకసారి ఉత్కిప్పడ్డారు. ఔని చేతిలో ఉన్న ఆ
కొరడా సర్ (స్పృష్టి ఇంచెస్టివ్ రిపిజన్).
ఇప్పుడు అన్ని పార్టీల నేతులు గోలు పెడుతూ
సర్ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. కాంగ్రెస్ అగ్నేత
రాహుల్ గారండి నుంచి ఆప్టెడ్ ఫోటో నాయకడి
దాకా అందరూ సర్సిన దమ్ముత్తి పోస్టుంటే
బిజిపి, ఎన్నిదేలోని మిత్ర పక్షాలు మాత్రం జిని
చర్యకు హరితి పడుతున్నాయి. బీహర్ ఉట్రల్లో
స్టోకులను డామినేట చేస్తూ నేపాలిలు, లోహిం
గ్రాలు, మయ్యార్, బంగా జాతీయులు ఉన్నా
రనీ, వారి ఉట్ట కారణంగా ఫలితాలు తారూమార
య్యే ప్రమాదు ఉన్నదని కొన్ని పార్టీలు శంక
లేవెనెట్టడంతో ఔని రంగిలోకి దిగింది. వెంటనే
సర్ను ప్రకటించి అటువంటి అనర్థిట్టు రాప్టు
లో 35.65లక్ష దాకా ఉన్నట్టుతెల్పింది.రాప్టు
లో నమోదున మొత్తం ఓటిర్లు 7.90 కోట్లు ఉం
డగా, వారిలో 5.76లక్ష మండి పేర్లు పలు
బోటుల ఉన్నాయట. ఉట్రల్ జాతీయాల్లో ఇది సాధ
రణంగా కనసినే అసాధారణ అంశమే అయినా,
మరీ అన్ని లక్షల్లో ఉండడం ఆశ్చర్యకరమే.ఇంకా
ఉట్రలుగా చెలామణి అవతున్న మృతులు'12.55
లక్షల దాకా ఉన్నార్థి.ఇది మరింతంత్రశ్వర్యకరం.
అంటే అన్ని ఉట్టము కొన్ని పార్టీలు యథచ్ఛగా
తను తొమ్మి కోగు ఉన్నాగినిపుణ్ణించా

సాగులో వెనుకబడిన సాంకేతికత

ಸಿಹೆಚ್ ವಿ ವಿ ರಘುಬಾಬು

ద శంలోని వ్యవసాయ రంగంలో అధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అంతంత మాత్రంగానే అమలవుటోంది. అవగాహన లెకపోవడం, ప్రభుత్వాలై విష్ణుతీగా రైతులకు తెలియ చేసేలా ప్రవారం చేయబోవడం పంటి కారణాలలో రైతులు ఇంకా సాంకేతిక వైపు మళ్ళడం లేదు. ఇండియాలో ఎక్కువ మంది వ్యవసాయ రంగాన్ని సమ్ముఖిసి జీవనం సాగిస్తున్నారు. భారత ఆర్థికవ్యవస్తకు వ్యవసాయం కేంద్ర బిందువుగా ఉంది. రైతు సేదుంచేస్తారు. ప్రభుత్వం అతసికిపిమధ్యేత్త, ధరల విషయంలో చట్టపరమైన సహకారం అందిస్తుంది. క్రైస్తువు వ్యాపారులు పంటకు విలువను జోడిస్తారు. దాన్ని వినియోగదారుడి దగ్గరకు వేర్చే పాతను మార్కెట్ పోషిస్తుంది. అయితే, ఈ వ్యవస్తలోని కొండి అసమర్థత కారణంగా దేశంలో అదనపు ఉత్సత్తు ముఖ్యంగా పరి, గేధమల విషయంలో ఎక్కువగా జరిగింది. 1950లో సుమారు 5 కోట్ల టన్నులూగా ఉన్న ఈ అదనపు ఉత్సత్తు, నేడు 50కోట్ల టన్ను లక్ష చేరుకుంది. కానీ, జప్పటికీ దేశంలోని పంటల దిగుబడి రేటు మాత్రం తక్కువగానే ఉంది. ప్రపంచ సరానరి దిగుబడి తో పోల్చినపుడు ఈ లోపం స్వపంగా కనిపిస్తుంది. అమెరికా తర్వాత అత్యధిక శాతం వ్యవసాయ భూమి ఉన్న దేశం భారత్త. దిగుబడిలో మాత్రం ఆ దేశ కన్నా నాలుగురెట్లు వెనకబడి ఉంది. భారతీయ పోల్చినపుడు చైనాలో సేడ్యువు భూమి తక్కువ, కానీ దిగుబడి ఎక్కువ. భారతదేశపు సగటు వ్యవసాయ భూకమతం వినియోగం 1.08 హెక్టార్లు కాగా చైనాలో అది 0.67 హెక్టార్లుగా ఉంది. కానీ ఆ దేశ వ్యవసాయాల్లో భారతీయ జనాభాలో ఎక్కువ మందికి వ్యవసాయం అనేది జీవనోపాధికి ప్రధాన వసరు అయినప్పటికీ ఇప్పటికీ సాంకేతిక పరంగా ఇంకా వెనుకబడి ఉంది. మరో పక్క ప్రధాన మంచి ధన్యాన్య కృషి యోజన పథకం అందుబాటులోకి తెస్తోంది. వ్యవసాయ ఉత్సవదక్తను పెంచడం, భారతదేశం అంతంత స్థిరమైన వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించే లక్ష్యంతో దీనిన్ని అమలు చేయాలని కేంద్ర

రాలను జాగ్రత్తగా విశ్లేషించడానికి ప్రస్తుతం పెరిగిన సాంచేతికత పరిజ్ఞానం వారికి సహాయపడుతుంది. అలాగే ఈ టెక్నోలజీ సరవరా డిమాణ్డ్ మధ్య మంచి సమతల్యతను సృష్టి స్వంది. టెక్నోలజీ ఎనేబ్లు పొర్సింగ్ టూల్స్ అనేది చిన్న చిన్న పొలాలకు ఒక వరంగా మారింది. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ఉపయోగించే పెద్ద యంత్రాలు మన చిన్న పొలాలలో ఉపయోగించడానికి సంప్రేషు. చిన్న పొలాలకు అనువైన యాంత్రికరణలను ఉపయోగించడం ముఖ్యమైన భాగం. అలాగే తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ పనిని చేయడానికి కూడా ప్రేరిపి స్టాయ. దేశంలో కొత్త టెక్నోలజీలు వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధి చెంద చాసికి, మంచి దిగుబడిని సాంధిం చడానికి ఆ పంటకు తగ్గి స్థలాన్ని గుర్తించడం చాలా అవసరం. వ్యవసాయ రంగంలో మొబైల్ అప్లికేషన్స్ న్యూర్స్‌ఫోన్లు తక్కువ ధరల్లో దొరు కుతున్న కారణంగా దైతులు డిచిట్ టైప్‌షెచ్ వరంగా అడగులు వేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ కొత్త మొబైల్ అప్లికేషన్స్ సాంచేతిక వ్యవసాయ రంగంలో కూడా ప్రయోజనాల సామర్థ్యాన్ని పెంచే వీలుకలుతుంది. అలాగే వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మస్తులు కోసం ఎలాక్ష్మానికి బ్రేడింగ్ పోర్టల అయిన ఇనామ్ (నేపసర అగ్రికల్చర మార్కెట్)తో వ్యవసాయంలో సాంచేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడంపై ప్రభత్వం ప్రధానంగా దృష్టి సారించింది. తెలులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే కొన్ని రాష్ట్రాలు వ్యక్తి గత కార్బ్రూకమాలు చేపట్టాయి. పంజాబ్ ప్రభత్వం పంజాబ్ రిమోట్ సెన్సర్ ఇంగ్ సంటర్స్ ప్రవేశ పెట్టింది. వీతిలో పాటుగా ఐటెచ్ మెన్, ఇపహర్ ఇండివెంట్ పంచి మరీ అల్కెల్కెపస్సు కూడా ఉన్నాయి. ఇక వ్యవసాయ రంగంలో ట్రోన్స్ పనితీరు విషయానికి వ్యస్ ఇది పంటల అన్ని రకాల దేటాను సేకరిస్తుంది. ఇవి ఖచ్చితమైన లేదా స్ట్రోక్ వ్యవసాయం కోసం అవసరమైన ఖచ్చితమైన సమాచా

రాన్ని అందిస్తుంది. నశైన సెన్సార్టర్సు ఉపయోగించడం ద్వారా ట్రోస్టు రైతులకు వారు ఎంచుకోవలసిన పంటలు, సేల్బ్రేజీనత, పొడి ప్రాంతాలు, ఫంగల్ జెయిక్స్ మొదలైన వాటికి సంబంధించిన నిజమైన సమాచారాన్ని అందించగలవు. అలాగే ఈ ట్రోస్టును ఉపయోగించి పంట పొలాలపై మందులను పిచికారీ చేయడానికి కూడా ఉపయోగిస్తారు. కానీ వీటిని రైతాంగానికి అందుబాటులో తేవడంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తగినంత శక్తి చూపించడం లేదు. కలుపు తీయదం విత్తనాలను నాటుం పంటి వాటికి చిన్నిచిన్న పనిముట్ల ను అందుబాటు ధరలో లభిస్తున్నాయి. అన్నట్టే ద్వారా కొన్సోలు చేయడానికి రైతులకు అపగాహన కల్పించడంలో అధికారులు ముందుకు రావడం లేదు. వ్యవసాయంలో ముందుకు అధారపడే పడే రైతులకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అపర్సున్ అందిస్తున్నా ఆ సమాచారం వారికి చేరడంలేదు. వ్యవసాయంలో ముందుకు అధికారుల ను సభీ కి ధరలకు అందిస్తున్నాయి. కానీ బ్యాంకులు రైతులకు రుణాలపై యంత్రాలను అందించేందుకు ముందుకు రావడం లేదు. కొత్తగా రైతులకోసం కేంద్రప్రభుత్వం కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులను కూడా అందించడం మొదలు పెట్టింది. కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా రైతులు రాయితీ రేటుకురుణాలుతీసు కోవడానికి వీలు కలిగ్నింది. మనీలింగందర్లు వసూలు చేసే అధికర్తలు నుండి రైతులను కాపాడడానికి రూపొందించిన ఈ పథకరం కింద రైతులు రెండు శాతంకంటే తక్కువ వడ్డిరేటుతో రుణాలను పొందవచ్చు. అంతేకాకుండా లభ్యదూరులు వారు తీసుకున్న మొత్తాన్ని పంట కోత లేదా మార్కెట్‌లింగ్ వ్యవధిష్ట అధారపడి తిరిగి శెల్చించే అవకాశాన్ని కూడా అనుమతిస్తుంది. కంకార్పుల ద్వారా ప్రతి రైతు నుమారు మూడు లక్షల పరకు రుణమొత్తాన్ని పొందవచ్చు. కానీ ఇక్కడ కూడా రైతులకు బ్యాంకులు అన్యాయమే చేస్తున్నాయి. నిరక్కరాశ్వలైన ఎక్కువ మంది రైతులకు కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు గూర్చి తెలియని పరిస్థితి ఉంది. రుణాల నిమిత్తం సహకార సంఘాలు, బ్యాంకుల్లో రైతులకు ఖాతాల ఉన్నప్పబేటీ, వారందరకీ కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు ఇప్పడం లేదు. తెలిసిన రైతులు దరఖాస్తు చేసుకున్నా వారికి కార్డులు మంజూరు చేయకుండా బ్యాంకులు మోకాల ద్వారాన్నాయి. వీటిన్నిటిని అధిగమించి వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయాలంటే అందుకు కేంద్ర, రాష్ట్రాలు గట్టి కృషి చేయడం ద్వారానే లక్ష్మీలను అధిగమించే వీలుంటుంది. ●

‘సర్’ కొరడా!

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

ఉత్సవంలో ఉన్నారు మాట. జాబితాల్లో ఉన్న చిరునామాలు వేరు, ఆ ఓటర్లు ఉంటున్న ప్రదేశాలు వేరు. అటువంటి వారు కూడా అధికసంఖ్యలోనే ఉన్నారు. జాబితాల్లోనే ఉన్నా వ్యక్తులు ఎవరూ కాకుండా పిస్తున్నా వారువాణిని నిరూపించుకోగలా ఆధారం ప్రతాలు లేని వారు కూడా లక్షల్లోనే ఉన్నారు. పార్టీలు ప్రత్యేకంగా తయారు చేసిన ఒటర్లు మరకొన్ని లక్షలు ఉన్నారు. ఈలా కొన్ని పార్టీల గెలుపునకు సంఘర్షాను సారంగా ఉపయోగపడే ఓటర్లు దాదాపు 36 లక్షలు ఉండడంతో జసి కూడా అశ్వరూపోణీది. అందుకే సరీను రంగం లోకి దింపింది. బూత్ స్థాయి అభికారులు ఇం టొంటికి వెళ్లి అసలు ఓటర్లు ఎవరో, సకిలీ ఎవరో గత రెండు వారాలుగా నిగ్రస్తేల్చడం ఆరంభించారు. జసి ఈ సర్ కొరడా రుజీఫించేసనరికి పార్టీల వెన్నులో వషుకు మొదలైంది. దాదాపు 36 లక్షల ఓటర్లను జాబితాల నుంచి తోలగిస్తే దాదాపు నాలుగున్నర శాతం ఓట్లు మాయమైపోతాయి. ఒక్క శాతం ఓట్లు తగ్గిపేసే దాదాపు 20 సీట్లు పడిపోతాయి. దానితో ప్రార్థీలు, నేతలు డీల్ లు పడిపోతున్నారు. నాలుగున్నర శాతం ఓట్లు తోలగిస్తే దాదాపు 100 సీట్లు తారుమార్పుతాయి. అంటే ఏదో ఒక రకంగా అభికారంలోకి రావాలునకునే నేతల వ్యాప్తాలు తలికించిలువుతాయి. అందుకే ఈ గగ్గెలు. 7.89కోట్ల ఓటర్లల 6.60 కోట్ల మంది పేర్లు సదైనవని తేలినట్లు జసి గత సోమవారం (14,జూలై) అధికారికంగా ప్రకటించింది. అంటే 83.66 శాతం మంది ఓటర్లు వివాదహాతంగా ఉన్నారుపుమాట. ఇంకా దాదాపు కోటి మంది పేర్లు ఖిరారు కావలసి ఉంది. వాటిలో ఎన్ని మళ్ళీవివాదంలో చిక్కుటిం

చాయా తెలియిదు. ఆ పెర్మిని యాధాతథంగా ఉంచాలనీ, కేంద్రం కుటువ్వే ఈపరిస్థితి తల్లిత్తిం దనీ విప్పక్కాలు విషమిస్తున్నాయి. కేంద్రంలోని అధికార బీజపికి ఎచ్చికల కమిషన్ తోతుగా మారిందనీ, మౌడి, అమిత్ పా కనుసున్నల్లో ఇసి పనిచేస్తోందని రాహుల్, తేజస్వీ యాదవ ఘాటు గానేలో ఆరోపిస్తున్నారు కనీ ఇసి తనపనితాను చేసుకుపోతోంది. ఓటర్లందరు తమ ద్రువప్తులు నమర్చించవలసిన గదుపుమగుస్తుండడంతో పత్రికాప్రకటనల ద్వారా ఇసి వారసిజాగ్యత పరుస్తోంది. అయినా నిల్లిప్పంగానే ఉన్నవారు జికా 15లక్షలమంది వరకు ఉన్నారట. ఓటర్లుజాబీతాల ప్రత్యేక సమగ్ర సపరిణ సబజెయిలునా ఎచ్చి కలు సమిపిస్తున్నవేళ మొదలు పెట్టడమేమి టని కూడా చాలామంది ప్రశ్నిస్తున్నారు. కొన్ని విప్పక్కాలు, ప్రజాసంఘమాలు ఇసిచేపట్టిని 'సర్ నుసుపీం కోర్టులో సవాలేచేశాయి కూడా. దానిపై ప్రస్తుతం విచారణ జరుగుతోంది. అటువంటి ప్రక్రియ అవసరమేనని అభిప్రాయపడుతూనే, ఎల్లికలముందు హడావుణిగా చేపట్టడమేమిటని సుఫీలోకోర్టుకూడా ప్రశ్నించింది. ఓటర్ గుర్తింపు నకు పరిశీలించే పత్రాలలో ఆధార్, రేపన్, ఓటర్ ఐ కార్డునూ చేర్చాలని ఇసికి సుఫీలోకోర్టు సూచించింది. అయితే ఆధార్ను ద్రువపత్రంగా పరిగణించడానికి ఇసి కొన్నితాఖ్యంతరాలను వ్యక్తంచేస్తోంది. ఆధార్ కార్డుల్లో కూడా నకిలీలు పెరిగిపోవడమేఅందుకు కారణం. ఒకే వ్యక్తికి నాలుగైదు రకాల అడ్సెస్ల తో వేర్చేరు ఆధార్ కార్డులు ఉండడాన్ని కూడా ఇసి కనుగొనడంతో చాలాచోట్లు నిజమైన కార్డులు న్నపూరు శైతంవేరే ద్రువపత్రాలు తేలేక ఇచ్చిందులు పడుతున్నారు. ఆకారణంగా కూడా చాలా మందిచటర్లు కాలేకపోతున్నారు ఇప్పుడ్ని కేంద్రం కుటులే అంటున్నాయి విప్పక్కాలు. బీహార్ అయ్యాక అసోం, బెంగాల్, కేరళ, తమిళనాడు ఎస్సికలు రాబోతున్నాయి. ఈ 'సర్' కొరచాను ఆ రాష్ట్రాల్లో కూడా ఇసి ప్రయోగిస్తుంది కనుక ఇప్పటి నుంచే గణన మొదలు పెడితే ఎన్నికల ముందు సమస్యలేర్చడకుండా ఉంటాయి. ముందు బీహార్ ఎలా గపికూతుందో చూడాలి. ●

మార్కోతె పదమంపున్న
అసుంకాల ఆంక్షలు, దేశంలో
పెరుగుతున్న జీవన వ్యయం, ధరల
పెరుగుదల, నగదు కొరత వంటి

జమాన్ అతిపెద్ద
శివుడు రాజకీయ

శశం అయిన జపాన్
 క్రోఫ్ వం ఎదురొంటోంది.
 ఆళ్ళోబరలో దిగువసభకు
 ఉత్త ప్రదాని పిగేరు
 ఎవ నభ ఎన్నికలు
 చెక్కు మాటలో చెప్పాలంటే
 జెపొజా ఎదురీదుతున్న
 ట్లు ఉన్న జపాన్ ఎగువ
 డెముక్రటిక్ పార్టీ ప్రైచేయ
 దీర్ఘకాల మిత్రపక్షం
 స్థానాలు అదనంగా గెల
 రాలు ఇప్పుడు ఎన్నికలకు
 స్థానాలు విధిగా గెలిస్తేనే
 ; విశ్వాసం పెరగడం,
 వ్రక్తం పైనా పట్లు సాధిం
 ఏనికి గత ఏదాది అల్హో
 ; సభ ఎన్నికల్లో ఎల్లీపీతో
 మీటో రెండూ కూడా
 మ్యాయి. జపాన్కు
 దిగువ సభలో వీరు
 మచ్చకోలేకపోయారు.
 లోల్పోయిన తర్వాత జిరి
 డా పిగేరు పట్లుసాధించ
 ఇయం సాధించలేకపోయా
 ముద్దుం తర్వాత సుదీర్ఘ
 యే పాలించింది. అలాం
 ప్రకాలం ఎదురయింది.
 లోల్లో ముఖ్యంగా పెరగు
 ఇండా ప్రథాన సమస్య.
 పుగూ రెట్లింపు అయ్యా
 పోవడం, ప్రభత్వ విధా
 పెరగుదలకు కారణం
 రట్లు అసంతృప్తిని పెంచేం
 . ఇందుకు ఢిటుగా
 తేతలు ఉంటాయని,
 ననసాగినామని, జపాన్నను
 ఆళ్కి ప్రతిష్పంభనకు
 స్థానాలు చేస్తూ ఎన్నికలకు
 ప్రెజలకు దేశంలో కర్సీ

సంక్షోభాలు, సవాళ్లకు ఎదురీత!

గన్ని మోహన్

వారిన వలనలపై జవాబు చెప్పాల్సి దేనని
 అయిన పట్టబడుతున్నారు. అయితే ఎన్నికల్లో
 శాసనీటో పాట్లే కేవలం పదినుంచి 15కి మించి
 సీట్లు సాధించలేదన్న సర్వేలున్నా ప్రధాని
 జిబిఏకు ఈ స్థానాలు కూడా కొంత విఫ్హాతం
 కలిగించేవే. ఎల్లిపీ సంక్రిత్లో సీట్లు సంఘయ తగితే
 జిబిఏ తన పట్టునిరూపించుకునేందుకు మరిన్ని
 అప్పులు ప్రయోగించాలి ఉంటుంది. ప్రతిష్ఠక్క
 పాట్లలో కొన్ని రాజీస్పూత్తాలకు దిగాల్సి ఉం
 టుంది. అలా కానీ పక్షంలో జిబిఏ పదవినుంచి
 దిగిపోయే ముప్పు తప్పని మేధావులుఅంచనా
 వేస్తున్నారు. అదే జరిగితే జపానీలో మళ్ళీ రాజ
 కీయ సంక్లోభం ఉధృత రూపం దాలన్నాంది.
 పీటిన్సుంబిని పక్షున పెడితే అమెరికా పచ్చే
 అగస్టు ఒకటినుంచి 25 శాతం సుంకాలు వేస్తూ
 మని ప్రకటించింది. సుంకాలను అధిగమించేం
 దుకు అత్యుపసరంగా అమెరికా, జపాన్ ఆర్టిక
 మంత్రులు చర్చలకు దిగారు. చర్చల అనంతరం
 ఒక మంచి డీల్ కుదిరించిన అమెరికా ఆర్టిక
 మంత్రి బెస్సెంట లెల్లిడించడంతో అధికార
 కూటమికి కొంత ఊరట లభించింది. పరస్పరం
 ప్రయోజనకారి అయిన ఆర్టిక ఒప్పుండం జపాన్
 అమెరికాల మధ్య సౌనకూలం అపుతున్నదని
 అమెరికా ఆర్టికమంత్రి స్టుయంగా ప్రకటించడం
 తో ఎగువసభ ఎన్నికల పరంగా ప్రధాని పిగేరు
 జిబిఏకు కొండంత బలం చేకూరినట్లుయింది.
 అసియా ఖండం మొత్తం జిడిపలో 10.89
 శాతం వాటాతో ఉన్న జపాన్ జనాభా 12.31
 కోట్లుమంది మాత్రమే. అయితే కూడా మేధావు
 లకు కొడవలేదు. శాస్త్రసారాకేతిక రంగాల్లో నిపు
 ణులకు కొడవలేదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 11వ
 ప్రభావంతమైన దేశం అయిన జపానీలో
 మొత్తం జనాభాలో 93.1 శాతం వట్టం ప్రాంతా
 లోనే జీవిస్తారు. ఆర్టిక్స్ డ్రిల్లో ఒకప్పుడు చైనా
 తో పోటీపడిన ఈ దేశం ఇప్పుడు విభిన్న సంక్ల
 భాలతో సత్తమతం అపుతోంది. ఈ సహాక్త
 నుంచి ప్రసుత ప్రధాని జిబిఏ బయలుపడిఆర్టిక
 వ్యవస్థను ఎలా గాడిన పెడతారన్నదే ఇప్పుడు
 విలిన్యున్ డాల్గా ప్రశ్నగా విలివినిగి. ●

బనకచ్చర్ల ప్రాజెక్టుపై వివాదం ఎందుకు!

లుగు రాష్ట్రాల మధ్య పోలవరం బనకచర్ల లింక్ ప్రాజెక్టు క్రు వివాదం రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు స్ఫుర్తి. అంద్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ప్రాజెక్టు డిస్ట్రిక్టు ర్యాష్ట్ అది ఉపయోగం లేనిది. ఉపయోగాలేని ప్రాజెక్టు గురించి వివాదం ఎందుకు. ఏపీ ప్రభుత్వం పంచిన బనకచర్ల ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదనను కేంద్ర పర్యావరణ నిపుణులు కమ్మటీ వెనిగ్గి పంచింది. కేంద్ర జల సంఘం అనుమతి తీసుకోబోవటమే అందుకు కారణం. పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి దీవీఆర్ (ప్రాజెక్టు సమగ్ర రూపం) ప్రతిపాదన రూపకల్పనకు అనుమతి కోరుతూ ఏపీ ప్రభుత్వం తరఫునక్కట్టాడెల్లా చీఫ్ ఇంజనీర్ మే 22న కేంద్ర జల సంఘంటుకు ప్రాథమిక నివేదికను సమర్పించారు. దీనిపై పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ (పీఎపీ) ఆఖ్యాపాయాన్ని కేంద్ర జలసంఘం కోరింది. దీనిపై హీవీ ఈ ప్రాజెక్టుకు సీరు ఇవ్వటం సాధ్యం కాదని తెల్పివెపుంది. పోలవరం జలాశయంలో 41.15 మీటర్ల ఎత్తువరక సీటి నిల్వతో ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయటానికి కేంద్ర మంత్రి మంచి ఆమాదించిందని, ప్రాజెక్టు సీరుదాని ఆయకట్టు భాగమలకే సరిపోదని, అలాంటపుడు బనకచర్లకు సీరు ఇవ్వటం ఎలా సాధ్యమని హీవీ దైరెక్టర్ మన్నా జీ ఉపాధ్యాయు కేంద్ర జల శక్తి లేఖ ప్రాశారు. 45.72 మీటర్ల ఎత్తున నీటిని నిల్వ చేసేలా పోలవరాన్ని పూర్తి చేశాకె పోలవరం బనకచర్ల ఆంధ్రప్రదేశ చేయవచ్చని స్ఫుర్తి చేశారు. అనఱు ఈ ప్రాజెక్టు పోలవరంలో భాగం కాదని పేరొన్నారు. పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టుపై తన ఆఖ్యాపాయాన్ని పోలవరం అధారిటీ చెప్పిన తర్వాత కూడా కేంద్ర జలశక్తి మంత్రి సీఆర్ పాటిల్ ఈ ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పించానికి రెండు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంతులను ఎందుకు పిలిపాలి. ఇరువురు ముఖ్యమంతులు సమావేశానికి వెళ్లి విపుయమై చేసిన విరుద్ధమైన ప్రకటనలో ఒకటి వెన్నారు. అదే రూపాలలకు కేంద్ర జల శక్తి శాఖ విదుదల చేసినట్టి సమాచార ప్రకటనలో ఒకటచ్చ ప్రస్తావిస్తే గదా, మేము ఆమమని అభ్యంతరం చెప్పేదని తెలంగాం ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి అన్నారు. అదే రూపాలలకు కేంద్ర జల శక్తి శాఖ విదుదల చేసినట్టి సమాచార ప్రకటనలో ఒకటచ్చ ప్రస్తావనే లేదు. ఎపి కావసరుల మంత్రి నిమ్మల రామ నాయుడు బనకచర్లపై జిరింగిని బనకచర్లపై నిపుణులతో కూడిన సాకోతిక కమిటీ వేస్తామని ప్రకటించాడు. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి ఎపి జల వసరుల మంత్రి ప్రకటనలు వరస్వర విరుద్ధం ఉండటంతో గందర్గోళానికి, అనుమాలాకు అపకారం ఏర్పడింది. దీనిపై రెండు రాష్ట్రాల్లో అధికార, ప్రతిపక్షమధ్య విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు కొన్సాగుతున్నాయి. పోలవరం బనకచర్ల పై జలగుతున్న రాధాంతముంచా ఎవినికల్లో చేసిన వాగ్గానాలు అమలు జరవడంలో రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విఫలం కావడంతో ప్రజల్లో తీవ్ర వ్యక్తిగత ఏర్పడింది. ఈ వ్యక్తిగతకు పక్కాదారి పట్టించట పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టును ముందుకు తెచ్చి రెండు రాష్ట్రాల ప్రజల మధ్య విపాద స్ఫుర్తించారు. స్పాతుల త్ర్వీం విభజన దగ్గర నుంచి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నేటి రంగ విధానాలు రైతాంగ ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్య ఇవ్వలేదు. ఎపిలో జల వసరులు పుష్టిలంగా ఉన్నావా వ్యవసాయానికి మళ్ళీ చెందంలో రాష్ట్ర పాలకుల విఫలవయ్యారు. చిన్న, మధ్య తరఫు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంకాకు కొండి భారీ ప్రాజెక్టుల వైపు మొగ్గ చూపారు. పిలితంగా సాగు నీటి సమస్య కొన్సాగుతుంది. రైతుల అందోళన

An aerial photograph of the Bhadravathi Dam, a large concrete gravity dam across the Bhadravathi River. The dam features a long wall with vertical piers and a road or walkway on top. In the background, there are green hills and a valley with some buildings and vegetation.

కడక్కించింది. ఈ ప్రాజెక్టుకోసం 54 వేల ఎకరాల భూ నేసరణ అవసరమని పేర్కొన్ది. వరద నీటిని ఉపయోగించుకోవచూనికి ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసేస్తున్నట్లు చంద్రబాబు ప్రఘత్వుం అంటే, ప్రాజెక్టు వల్ల తీవ్ర నష్టం జిల్లగుతుంది, ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదన విరమించుకోవాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం అంటున్నది. ఈ ప్రాజెక్టును నీటిపారుదల అధికారులు మాచు దశలుగా విభజించారు. మొదటి దశలో పోలవరం నుండి తాడిపూడి వరద కాలువ ద్వారా 175 కిలోమీటర్ల వరకు 18 వేల కృష్ణసెక్కుల డిస్ట్రిక్ట్లో ప్రకాశ బ్యారేజ్స్ నీటిని విడుదల చేస్తారు. దీనికి 1,401 ఎకరాల భూమి కావాలి. ఈ మొదటి దశలోనం 13,800 కోట్లు ఖర్చు చేయాలి. రెండవ దశలో ప్రకాశ బ్యారేజ్ నుండి బోల్లా పల్లి రిజర్వాయర్ వరకు 23 వేల కృష్ణసెక్కుల నీటిని తరలిస్తారు. ఇందుకు 83.40 కిలోమీటర్ల మేర ఓఫెన్ కెనాల్ నిర్మించి, 12.05 కిలోమీటర్ల పైవెలైన్, ఆరు లీస్ట్లు నిర్మించాలి. మూడవ దశలో బోల్లాపల్లి రిజర్వాయర్ నుండి బన కచర్ల రెగ్యులేటర్ 23 వేల కృష్ణసెక్కుల నీటి విడుదలతో నీటిని తరలిస్తారు. ఇందుకోసం 109.80 కిలోమీటర్ల మేర ఓఫెన్ కెనాల్ నిర్మించాలి. మూడో దశ చాలా క్లిష్టమైనదిగా సాగు నీటి రంగ నిపుణులు చెబుతున్నారు. నల్లమద పులు ల అభయార్థాలో 34 కిలోమీటర్ల మేర సారంగంతవ్వాలి. 2005లో ప్రారంభించిన వెల్లోండ ప్రాజెక్టు రెండు సారంగాల తవ్వకం పనులు నట్టనడకన సదుస్తూ ఇప్పటికీ పూర్తి కాలేదు. ఈ అనుభవంరేత్కు నల్లమదలో తవ్వాల్సినడౌ అత్యంత క్లిష్టమైన సారంగం వప్పటికి పూర్తి చేస్తాలో చెప్ప లేము. ప్రస్తుతం రాధ్రండలో 59ప్రాజెక్టులు నిర్మాణంలో జెన్నాయి. దశాబ్దాలు గడుస్తున్నా పీటి నిర్మాణం పూర్తి కాలేదు. నిధులు కేటాయిస్తే తక్కువ వ్యయంతో ఆనేక ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయవచ్చు. ముఖ్యంగా వెల్లోండ ప్రాజెక్టు, వంశదార

దెండవ దశ, మంచధార నాగావళి, మహాంద్ర తనయ, గజవతి నగరం బ్రాంచీల్సు, చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పథకం, అమరావతి తీర్టసాగరం, సోమశిల స్వర్ణ ముఖి లింక, గాలేరు నగరి ప్రాజెక్టు తోలిదశ, దెండవ దశ, హంగెంసీవా తోలిదశ, పల్లుడు ప్రాంతంలో వరికలపూడి సెల పథకం, ఈ పథకాలన్నీ రూ. 20 వేల కోట్లలోప పూర్తి చేయవచ్చు. 50 నుండి రూ. 100 కోట్ల భర్యుతో ఇంటాలనేక ప్రాజెక్టులు పూర్తి అపుతాయి. ఇవన్నీ పూర్తిచేసే సాగుసీటి సమస్య దారాపు పరిపూర్ణ అయినట్టే, రూ. 20 వేలకోట్లలోప భర్యు చేసి పైన పేర్కొన్న ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయకుండా, 81 వేల కోట్లతో ప్రయోజనం లేని పోలవరం బనకవర్జ లింక ప్రాజెక్టును ముందుకు తేపటం ఎందుకు. ఇలాంటి విధానాల వల్లనూగు సీటి సమస్య ఇంకా సుదీర్ఘ కాలం కొనసాగుతుంది. సాగు సీరు ప్రశార్థకున ఈ ప్రాజెక్టు కోసం దారాపు 82 వేల కోట్ల భర్యు చేయటు సరైన విధానంకాదు. ఒక వేల పీల వరం బనకవర్జ ప్రాజెక్టుమొదలు పెట్టినా, రూపొందించిన దాని డిజైనర్లుపోతే అదిశార్థి కాపటానికి ఎన్ని సంప త్యాగ లకు పూర్తి అయ్యేది చెప్పలేదు. పూర్తిఅయ్యే నాటికి అనుకున్న వ్యయంకన్నా దానివ్యయం ఎన్నోరెట్లు పెరుగుతుంది. వేల కోట్ల జీబిలు మారతాయి. ప్రాజెక్టు పేరుతో 54 వేల ఎకరాలు తమ భూమయలు రైతులు కోల్పొతారు. కూటమి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఈ లింక ప్రాజెక్టులు దెండుతెలుగు రాష్ట్రాలమధ్య గోదావరి జిల్లాల వివాదం ముందుకు వచ్చింది. రెండూ రాష్ట్రాల ప్రజల మధ్య వైపుమ్యాలు పెరిగే పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. ప్రయోజనసకరం కాని బనకవర్జ లింక ప్రాజెక్టు ప్రతిష్ఠాపించాడన విరమించాలని, తక్కువ భర్యుతో పూర్తి అయ్యే ప్రాజెక్టులను ముందుగా పూర్తి చేసి, నిర్మాణంలో ఉన్న మిగిలిన ప్రాజెక్టులను కూడా పూర్తి చేసి, సాగు, తాగు సీరు అందించాలని యావన్నంది ప్రజలు ఉడ్యమించాలి. ●

